

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

88. An filij Infidelium, qui Mancipia sunt Christianorum possint baptizari, invitis parentibus? Et quid dicendum in casu, quod infans esset in certo periculo mortis? Et an infans baptizatorum, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacr. Baptismi. Ref. LXXXVIII. &c. 57

rom. 2. lib. 27. cap. ult. à n. 68. Bonac. de Sacr. disp. 2. quest. 2. punct. 6. Valent. rom. 4. disp. 4. quest. 3. punct. 3. Barthol. ab Angelis in ex. am. confess. dial. 2. p. 27. Vegam in sum. tom. 1. cap. 33. cas. 17. Sylvium in 3. part. D. Thom. q. 68. art. 10. concl. 1. & seq. Azved. tom. 5. lib. 8. rit. 2. leg. 1. n. 5. Afflict. dec. Neapol. 151. Ferretum vol. 1. conf. 76. num. 4. & 5. Perez leg. 1. tit. 4. lib. 8. ordin. fol. 117. Sor. in 4. dist. 15. qu. 1. art. 10. Ledesimam in sum. tom. 1. de sacr. Baptismi, cap. 8. à concl. 10. usque ad concl. 16. Coninch de Sacr. tom. 1. quest. 68. art. 10. num. 63. Henriquez lib. 1. cap. 25. per totum. Zambran. in suis decis. cas. conf. cap. 1. dub. 11. Yribarne in 4. sem. tom. 1. disp. 18. sect. 1. Molfesum in sum. tom. 1. tract. 4. cap. 1. n. 50. Mutinum in sua Theolog. mor. de Sacramento Baptismi, questione 14. Possévin. de officio Curati, cap. 6. num. 14. & Azor part. 1. lib. 8. cap. 25. questione 2.

lum Apostasia, & quod à patre perverteretur; in eo ergo casu licite baptizari possent.

4. Excipienda etiam sunt mancipia, quia infantes mancipiorum infidelium absolute sunt res ipsius domini, qui habet absolutum jus ad prolem à patre abstrahendam, vendendam, aut pro suo libito educandam; atque adeo absque ulla servi injuria potest curare ut baptizetur, & in Christiano ritu educetur.

5. Unde sequitur, infantes baptizatorum, quamvis hæreticorum, & Apostatarum, valide baptizati invitis eorum parentibus; hi enim, cum ratione Baptismi subditi sunt Ecclesie, possunt cogi ad servanda ejus præcepta; ac proinde ad baptizandos suos infantes, ac proinde si hoc non faciant, eosdem (ipsis invitis) baptizari posse.

6. Secundò sequitur, licet etiam baptizare filios infidelium; etiam si in potestatem Christianorum per injuriam veniant, quando eorum parentibus restitutio non est possibilis, quia, ut rectè Coninch, questione 68. art. 10. dubio unico, per hoc nihil, aut parum præjudicatur juri parentum, quia jus, quod habent ad educandam prolem, in hoc casu illis omnino inutile est. Huc utique Caspensis.

7. Dices primò; Potestas herilis solum se extendit ad officia civilia, unde quantumcumque proles separatur, non potest dominus illi procurare Baptismum qui est juris divini. Ita Cajetanus.

8. Resp. negando assumptum, & dico eum qui habet mancipium posse, non tantum quoad corpus de eo disponere, sed etiam secundum rationem gubernare quoad animam. Quamvis enim per servitutem proles non adimatur parenti facultas procurandi eidem spiritualia, tamen eadem facultas conceditur domino qui mancipium potest humano, & Christiano modo gubernare, nullumque habet fundamentum quod ea cura soli parenti competat, non etiam domino.

9. Hæc ratio non tantum ostendit prolem abstractam posse baptizari, sed etiam posse in illum finem abstrahi; quod est contra Sotum, quia si actio ex se sit licita, non potest dici infici, & reddi illicita propter illum finem ex se honestum, & religiosum, neque dici potest parenti fieri injuriam si proles, quæ sine ejus injuria potest ex alio fine indifferenter vendi, vendatur eo fine ut baptizetur.

10. Dices secundò, facile fieri potest ut tales infantes postmodum recedant a fide si intelligant se à parentibus abstractos ut baptizentur.

11. Resp. Primò, idem incommodum sequi posse ex Baptismo collato filiis hæreticorum, propter quod tamen non negatur Ecclesie potestas illos invitis parentibus baptizandi.

12. Resp. Secundò posse curari, ut eum adoleverint; in fide bene instruantur, & nulla parentum mentio ingeratur; unde non debet censeri morale periculum; propter quod moraliter loquendo non liceat tales parvulos baptizare.

RESOL. LXXXIX.

An in tali casu liceat dominis baptizare filios Infidelium; non separando illos à patribus? Ex parte 7. tractatu 7. Resolutione 69. alias 68.

Sup. hoc supra in Ref. 85. & late in tom. 3. tit. 1. Ref. 6. à §. 2.

RESOL. LXXXVIII.

An filij infidelium, qui mancipia sunt Christianorum, possint baptizari, invitis parentibus?

Et quid dicendum in casu, quod infans esset in certo periculo mortis?

Et an infantes baptizatorum, quamvis hæreticorum, & apostatarum, valide possint baptizari, invitis eorum parentibus?

Et an liceat baptizare filios infidelium, etiam si in potestate Christianorum per injuriam veniant, quando eorum parentibus restitutio non est possibilis? Ex parte 7. tractatu 7. Resolutione 68. alias 67.

§. 1. **N**egativam sententiam tenet Caietanus in 3. part. quest. 68. art. 10. & pauci alij. Sed ego respondeo affirmative: Unde novissime Caspensis in cursu Theol. tom. 2. tract. 27. disp. 1. sect. 5. num. 47. sic ait: Infantes filij infidelium valide baptizantur eorum parentibus invitis, quamvis id fiat cum injuria parentum; non tamen licite, ita Hurtad. de Bapt. disp. 3. diff. 3. & est communior sententia Recentiorum. Prior pars probatur, quia hujusmodi infantes capaces sunt Baptismi, & possunt eis applicari omnia essentialiter requisita ad ejus validitatem, materia, & forma cum debita intentione: nec requiritur proprius consensus, quia non est possibilis, neque parentum, vel aliorum; quia in his, quæ spectant ad justificationem, voluntas parentum non censetur voluntas filij, nisi in jure civili ad aliquos effectus civiles à voluntate Reipublicæ pendentes: ergo possunt valide baptizari.

2. Secunda pars quod id licite non fiat, ostenditur. Quia in eo casu debet infans extrahi ab educatione, & consortio parentum, ob manifestum periculum Apostasiae, quando ad adultam ætatem pervenerit, quod fieri nequit absque injuria parentum, & contra patriam potestatem, parentes enim jure naturæ habent jus educandi apud se filios, quo jure licite absque culpa privari non possunt. Et confirmatur ex consuetudine, & usu Ecclesie, quæ nunquam solet tales baptizare invitis illorum parentibus, quamvis ipsi civiliter subiecti sint Principibus Christianis.

3. * Excipe, nisi in casu, in quo infans esset in certo periculo mortis, de cuius vita desperatum est, tunc enim non esset necessarium, ut vi à parentibus extraheretur, nec ob instantem mortem pericu-

Sup. hoc supra in Ref. 85. & late in tom. 3. tit. 1. Ref. 6. à §. 2.

Sup. hoc supra in Ref. 85. & late in tom. 3. tit. 1. Ref. 6. à §. 2.

Sup. hoc supra in Ref. 85. & late in tom. 3. tit. 1. Ref. 6. à §. 2.

ANTON
Opera
Tom. 10 II
E III